

Hedvig Charlotta Nordenflycht

Tankar Om Skaldekonstens Nyttå I et wål inrättadt Land

Tryckt hos Lars Salvius, Stockholm 1744.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Kungl. biblioteket.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Kungl. biblioteket och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:
<https://lb.se/författare/NordenflychtHC/titlar/SkaldekonstensNytta/faksimil?om-boken>

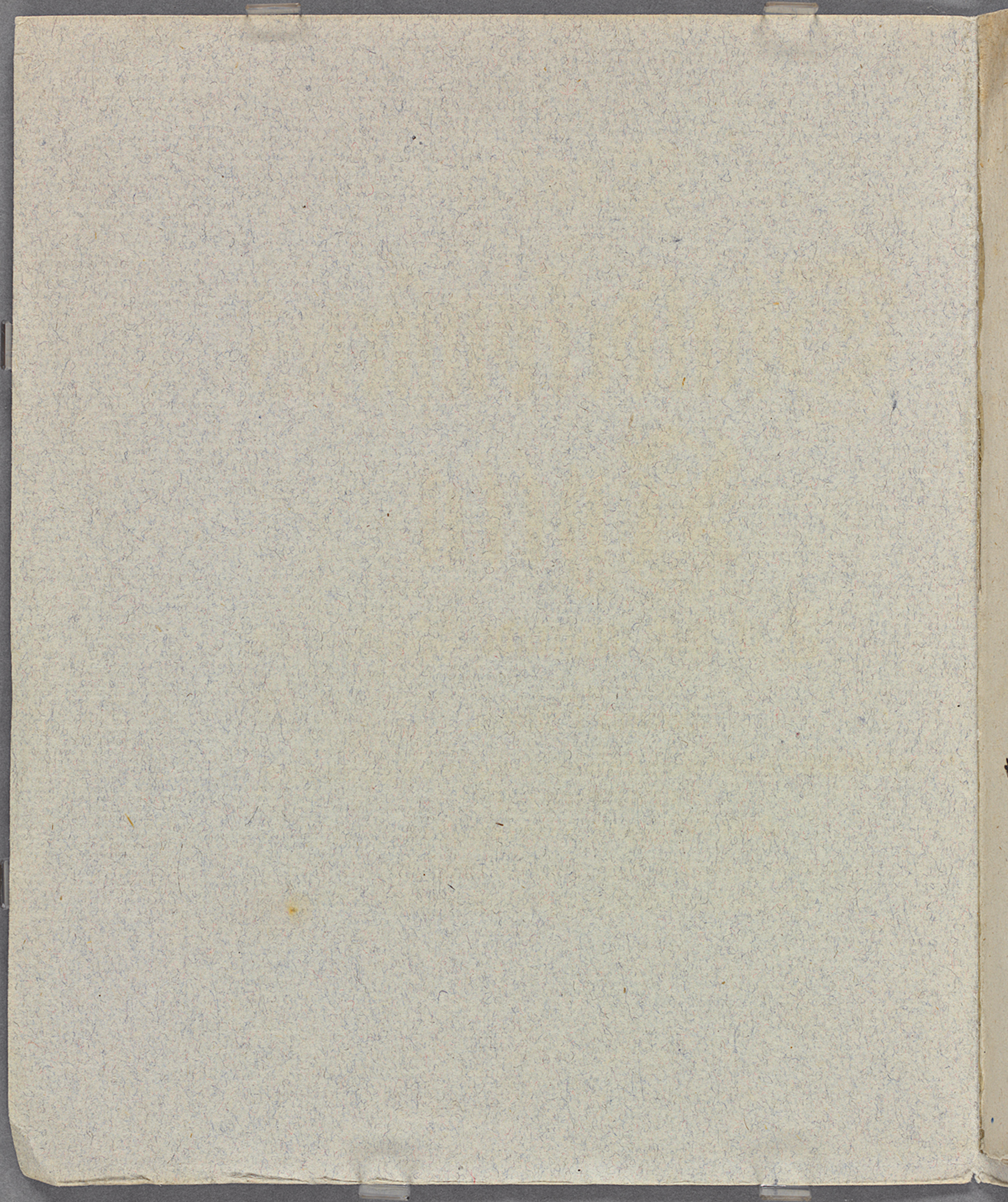
Permanent länk (URN):
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb2428651-faksimil>

NORDENFLYCHT, H. C.
Fauken om skuldekonstens mytten

Fitt. Sv.
(Br)
o

1700-1829

Stholm
1744

Sankar
Om
Skaldkonstens
Syfta
Et wäl inrättadt Sand.

Af en
Herdinna i Norden.

STOCKHOLM

Trykt hos LARS SALVIUS 1744.

af H. Ch. Nordenflycht

1811

Amherst College

1811

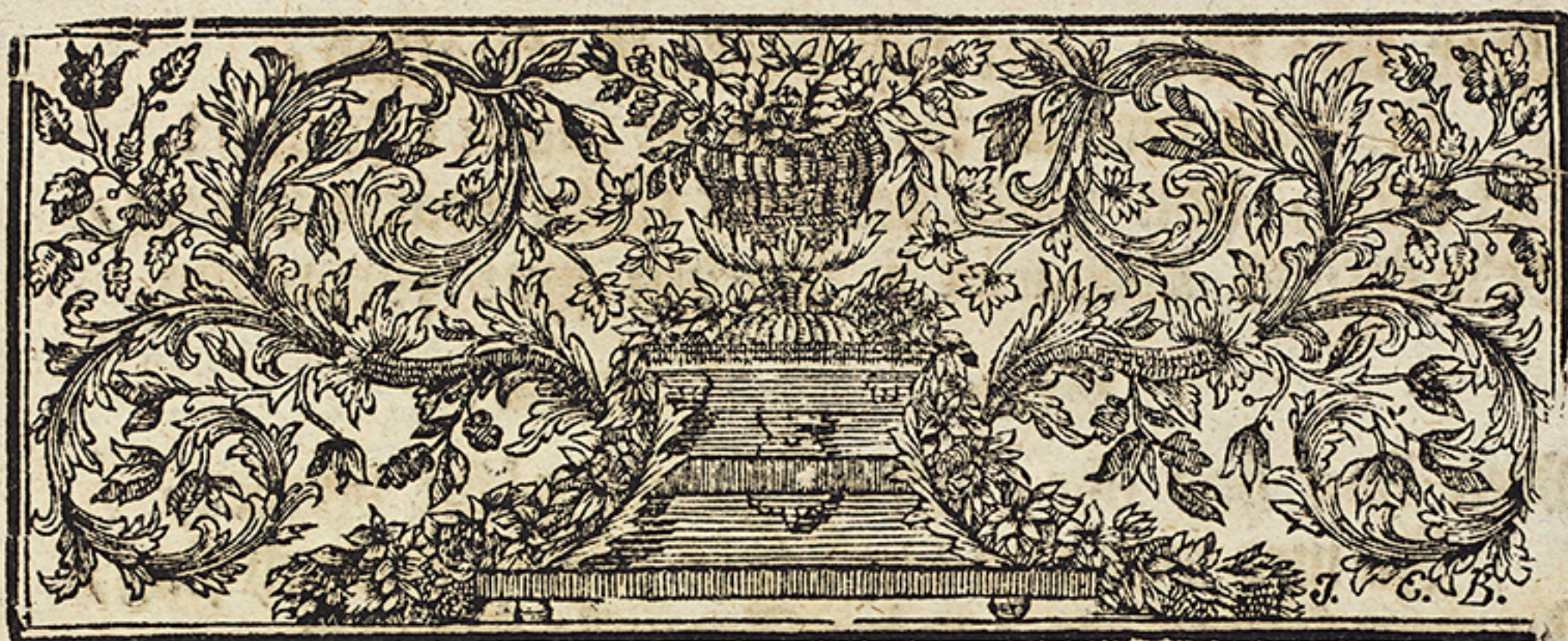
Amherst College

1811

Amherst College

1811

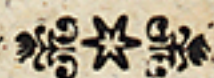

* * * * *

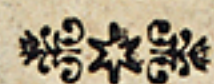
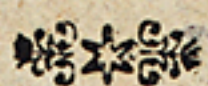
In Himlen gåfwor ger, at man
 skall dem förspilla,
 Mån icke alt är gjordt til wiſa
 ändamål?
 Mån icke hwart et ting kan bru-
 kas wål och illa,
 Och ingen sats så sann, som icke
 ändring tål?

Naturens ſkatter å förgåfwoes ej beſtårde,
 Och miſbruk af en ſak betar ej ſakens wårde.

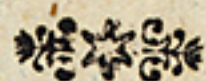
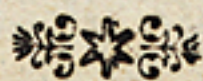

Fast Skaldekonſten war i forna tider ſkattad
 För Gudars egit Språk, och Snillegåfwors pragt,
 Har

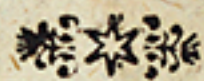
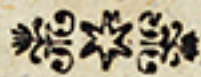
Har nya tider gjort dess styrka så afmattad;
Alt hon med all sin högd är fallen i föragt:
Det tyks, hon borde dock sitt rätta värde vinna,
Se'n fordna Barbariet i Norden syns försvinna.

Men hon har öde, likt de gamla rätta dygder;
Ju mer vår nya werd tyks blifwa flock och slug;
Ju mera saknas det, i våra Swenska Bygder,
Som påföljd wara bör på uplyst wett och hug:
Vår ärlighet tar af, alt som vår finhet ökas,
De sanna dygder fly, när med chiméres spökas.

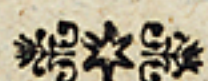
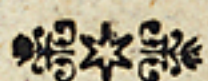

Men rot til det förtryck, som Skaldekonsten hotar,
Är måst det felsteg, som Poeten sjelf begår:
Med nedrigt ändamål han så sin ära motar,
Alt sjelfwa konsten til sin höghet lida får:
När Skalden obetänkt sig låga ämnen wäljer,
Och Årans Lagerblad, som fram, för winsten, säljer.

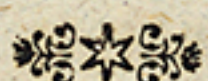
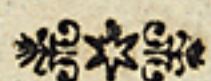

Alt, hwad af nedrig drift och grofwa syften smakar,
Förlovar wärdet sitt, och tappar snart sin
glans.
Den, som på Helicon hos Song-Gudinren wakar,
Har nog belöning af hwar enda Årefrans,
Som han, til dygdens låf och prydnad, sammanknyter,
Alt honom skydd och hågn af dygden aldrig tryter.
Det

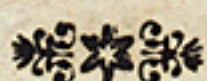
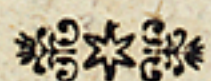
Det är en ädel winst, sin hand til nytta låna:
En wärdig Skald är den, som brukar gåsman rätt:
Hans mål är alramäst, at Efterwerden tjena
Med det, han prisar dygd på et behagligt sätt:
Han målar hånnes Folk i årens höga tempel:
Där stå de i sin pragt, til annat Folks exempel.

Hwad hade werden nu af många hjälte-dater,
Som fordom skedd, om ej Poeter varit til?
Historien, Poesien, de äro ju kamrater/
Som bägge til et gagn och syfte tjena wil:
Den ena säger blott, hur saken sammanhänger,
Den andra med sin kraft sig in i wiljan tränger.

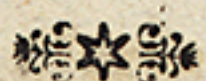
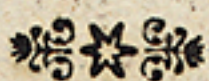
Så är då Skaldens plikt, at sjunga Dygdens Åra,
Uphöja gåswors dyrd, til Skaparns wälbehag,
Berömma dräpligt Folk: at Hjältar Offer bära,
Ja, sätta stora verk för werden i en dag;
Man kalle denna konst onyttig, öfwerflödig;
Där en Trajanus är, blir Plinius straxt nödig.

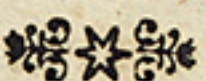
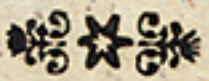
Hur mången ädel dygd är lagd i glömskans dimma,
Som funnat tjena til et Efterwerdens blåß,
Om den war rätt bekant, och fått i ryktet glimma?
Så gagnar ju en Skald til tids och lasters troß,
Han bör berömma Dygd med alrahjusska stämma,
I högsta ordapral; men aldrig Sanning stämma.

Han

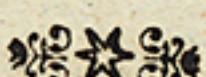
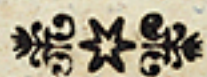
Han bör den frihet ha, at högt få dygder prisa,
Och skildra laster af i deras värsta färg;
På det, han bägges art så lifligt må bewisa,
Alt lasten nödgas fly; men dygden bli som berg.
Det witsord bör han sig bland sina Landsmän skaffa,
Alt ingen honom kan för nedrigt smicker straffa.

Då tjänar han til gagns, och Skaldekonsten blifwer
Båd' nyttig, angenäm och nödig för et Land:
Ju mera Folket högt på Dygdens trappa klifwer,
Ju flera sysslor får hans Sannings-wähnta hand,
Alt prisa, muntra up, de wärdas låf utföra,
Hwart enda dräpligt werk på jorden ewigt göra.

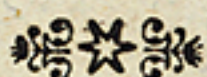
Hans syssla är då det, at ärans Folk afmåla;
Men det är flagan wärdt, han råkar stundom för
Så fina Sinnen, som sit eget låf ej tola:
Til råga på all dygd, man stora hjertan hör
Begära tystnad, när Poeten wil försöka,
Alt fylla up sin plikt, och äre-offer röa.

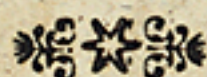
Du Ljus, som så i Glans bland Swenska ljusen lyser,
Alt på en stråle kan du kännas grant igen!
Förlåt, jag säger ut den wördnads elds, jag hyser:
Jag går ditt bud emot; men lyder dig dock än;
Du kan befälla mig, at ej ditt låf förklara;
Men aldrig hindra mig, at ewigt tacksam wara.

Jag

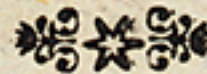
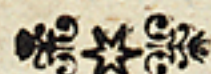
Jag är så full af nit, jag måste få berömma
Et Ädelmod, som blott i Dig sin like har:
Med Nådögåfvor wil Du twinga mig, at gömma
Din äresol, som dock för werden är så klar:
Wäl an! jag tiga wil; hon kan sig dock ej dölja:
Du är dig alltid lik, hon måst Dig alltid följa.

Fäst Skalder ej så los, Ditt värda Låf at sjunga,
Så länge ljudet kan Din fina öron nå,
Har Ryktet längesen med Swenskt och Utländskt tunga
Beskrifwit hwad Du är, och hwad du kan förmå
Til Swerjes pris och gagn. Du är til fullo ädel,
Et skydd för sann förtjenst, et Himlens Nåde-Medel.

Som Du nu lyser nog, och ej behöfwer låna
Af andra något sken, så lyda wi din lag;
Men, Store Patriot! at Efterwerden tjena,
Det lär ej wara mot Din wilja och behag?
Kan någon lyflig Skald til fullo Dig beskrifwa,
Så kunde det modell för stora Stats-Män blifwa.

Om jag så tjenlig hand til denna sysslan hade,
Som själen min är full med undran på Din Dygd,
För alla tider jag en prägtig målning lade,
Som skull til skugga ha den undrans värda blygd,
Du har för egit ros: Den enda dunkla strimma
Skull göra, at din bild i dubbel skönhet glimma.

Men

Men at berömma Dig, skall bli de Skalders göra,
Som ega gåfvor, at Din gåfvor rättlig se:
Då skall den senre werd, när hon Ditt låf får höra,
Besanna hwad jag sagt, min sats det wits-ord ge,
Att Skalde-konsten är et Rikes gagn och heder,
Som trycker stora Namn i oförwanskelig Leder.

Skalders gö
or rättlig
tt låf får
det wits-
n och heder,
llig Cedar.

